

Standardiserade stödinsatser för Särskilt pedagogiskt stöd (SPS) tillämpning och praxis för YH-utbildningar

Särskilt pedagogiskt stöd är ett komplement till universell anpassning av studiernas upplägg och studiemiljön. Nedan redovisar vi de stödinsatser som vi standardiserat och redovisar en del av syftet, möjligheterna men också kortfattat hur vi tillämpar den praxis som är fastställd.

Anteckningsstöd

Anteckningsstöd innebär att en medstuderande delar med sig av sina anteckningar som görs under lärarledd undervisningstid. Insatsen är vanlig vid dyslexi och diagnoser där uppmärksamhets eller språkstörning ingår. Även studerande med hörselnedsättning kan ha nytta av anteckningsstöd.

Tänk på att stödinsatsen enkelt kan samordnas om flera i klassen har liknande behov. Endast ett arvode utgår.

Den medstuderande arvoderas med 80 kronor per timme.

Anpassade examinationer

Examinationer kan ske i många former. Exempel på detta är;

- Skriftlig tentamen
- Praktiskt prov
- Observation i arbete
- Inlämningsuppgifter
- Individuell handledning
- Muntlig redovisning
- Projektrapport

Examinationer ska kunna ske på olika sätt, vilket ska vara angivet i kursplanen vilken form som gäller för respektive kurs. Former för examination ska kunna anpassas vid behov och den möjligheten bör också finnas inskrivet i era kursplaner för en enklare hantering av denna stödinsats. Ovan nämnda förslag kan kombineras för att ta fram den studerandes egna styrkor. Inte bara möjligheten till muntlig examinationsform står till buds. Huvudsaken är att examinationen uppfyller kravet på att bedöma att kunskaper, färdigheter och kompetenser dvs. säkerställa att kursmålen är uppnådda.

Ersättning för kostnader för särskilt pedagogiskt stöd i form av anpassade examinationer är som högst 390 kronor per timme. En sådan examination kan vara förlängd och/eller enskild. Om examinationen kräver att undervisande personal utför den alternativa examinationen kan

myndigheten ersätta den faktiska kostnaden upp till högst 1 350 kronor per timme, konsultavtal ska då vara tecknat och kunna styrkas.

Inläst litteratur

För studerande med till exempel Dyslexi eller synstörning finns det möjlighet att få litteratur inläst. I vissa fall kan inläst litteratur även vara till hjälp vid svår uppmärksamhetsstörning, detta ska då vara väl dokumenterat. Redan inläst litteratur finns på legimus.se och kan användas av alla studerande som har ett inloggningskonto vilket skapas av stadsbiblioteken. Litteratur kan även finnas på inläsningstjänst.se.

Legimus tar en viss tid på sig att producera beställda böcker varför det är viktigt att beställa inläst litteratur i god tid. När myndigheten har fattat beslut om att bevilja inläst litteratur får den studerande själv gå in på Legimus.se för att bevaka när litteraturen finns tillgänglig. För att ansöka om att få litteratur inläst behöver ni, utöver blanketten för ansökan om statsbidrag för särskilt pedagogiskt stöd, även fylla i bilaga 1 som finns tillgänglig tillsammans med ansökan på Mina. I bilagan specificera ni ansökt studielitteratur. Kom ihåg att kontrollera om böckerna inte redan finns inlästa innan ansökan görs.

Eget studiematerial, exempelvis kompendier, kan läsas in. Här görs en bedömning av kostnaden utifrån inlämnade offerter från 2–3 inläsningsföretag. Kostnaderna är ofta höga och ibland kan en medstuderande hjälpa till med inläsning via dator eller mobil. Detta kan ni ange i rutan för övrig information vid ansökan.

Arvodering sker då enligt det som gäller för mentorsstöd 140 kronor per timme.

Studietekniska hjälpmedel

Inköp av teknisk utrustning som inte avser utrustning av lokaler kan, inom ramen för särskilt pedagogiskt stöd, ersättas av myndigheten. Kostnaden ersätts med ett engångsbelopp.

Det är utbildningsanordnarens ansvar att se till att lokalerna, om behov föreligger, är tillgängliga och att de kan användas av studerande med funktionsnedsättning. Detta regleras i arbetsmiljölagen.

Skollicenser och liknande bekostas inte om det inte kan kopplas de särskilda medlen statsbidraget för SPS tydligt kan kopplat till en specifik studerande med en dokumenterad varaktig funktionsnedsättning.

Ansökan görs för faktiska kostnader som styrks med kvitton, prispörelse eller offerter.

Studietekniska hjälpmedel köps in baserad på en studerandes behov men tillfaller sedan utbildningsanordnaren för fortsatt bruk.

Mentorstöd av pedagog

Den här stödformen syftar till att ge stöd och utveckling i studieteknik samt i hur kunskap kan bearbetas och läras in. Mentorstöd kan fungera vid flera former av funktionsnedsättningar och kan med fördel kombineras med anteckningsstöd för att under en period ge förstärkt effekt.

Avsikten med insatsen är att skapa förutsättningar för att bygga upp den studerandes egen förmåga till att skapa struktur och studieteknik. Insatsen ska ges i form av hjälp till självhjälp och meningen är att förmågorna att ta eget ansvar för studierna gradvis ska byggas upp. Här är återkommande avstämningar viktiga för att successivt justera stödet i förhållande till hur den egna förmågan stärks. Syftet är att progression ska kunna nås i sådan omfattning att stödet kan fasa ut.

Mentorstödet är extra effektivt om det sätts in tidigt i studierna för att sedan trappas av när strukturer och rutiner är på plats. Myndigheten beviljar en till två timmar mentorstöd per vecka. Bedömningen är dock alltid individuell vilket innebär att om det föreligger särskilda skäl kan det finnas anledning att bevilja mer mentorstöd än en till två timmar per vecka.

Den här stödinsatsen kan ofta kombineras med andra insatser vilket kan leda till att insatsen succesivt kan minska eller kanske omformas till exempelvis mentorstöd av medstudering. Den studerande når upp till den självständighet som krävs inom målen för yrkeskompetens vid tillfället för utfärdande av examen.

Under utbildningsmomenten LIA-kurs och examensarbete utgår generellt inte stödformen utökad lärartid, detta med anledning av det krav som finns på självständighet för att den studerande ska få avsluta sin utbildning med en yrkeshögskoleexamen eller en kvalificerad yrkeshögskoleexamen (2 kap. 13–14 §§ förordning (2009:130) om yrkeshögskolan, YHF). När den studerande har avslutat sin utbildning ska hen vara yrkesklar. Det är utbildningsanordnaren som ansvarar för att säkerställa i förhållande till ledningsgruppen att en sådan självständighet har uppnåtts.

Den här stödinsatsen kan utföras av specialpedagog, undervisande personal eller utbildningsledaren beroende på hur behoven ser ut. Ersättning för mentorstöd av pedagog utgår för faktiska kostnader motsvarande den lön som är avtalad (månadslön/165= timlön) dock maximalt 675 kronor per timme.

Mentorstöd av medstudering

Det finns möjlighet att använda sig av stöd från en medstudering för att skapa struktur och stöd i hur studierna kan läggas upp och hur studiematerialet kan bearbetas. Stödet skapar förutsättningar för extra genomgångar av föreläsningar och annan schemalagd undervisning för repetition och fördjupning. Insatsen ges med fördel tillsammans med anteckningsstöd, kanske av samme medstudering för stabilitet och kontinuitet. Genom att se hur den medstudering tar till sig studierna och bearbetar studiematerial ges en effektiv form av modellinlärning som är gynnsam vid t ex svårigheter med koncentration och språkstörning. Stödet kan ofta fasas ut löpande då personkontakt och kommunikation etableras och trygghet skapas. Tanken kring den successiva nedtrappningen i tid bör finnas med vid ansökan och i kommunikationen när stödet sätts in.

Tänk också på att vissa funktionsnedsättningar innebär svårigheter kring att knäcka de sociala koderna och så småningom yrkeskoderna som man förväntas ta till sig. Här kan tydlighet i uppdrag till en medstudering som ger mentorsstöd underlätta på ett omfattande sätt med att ta till sig den framtida yrkesrollen.

Ersättning för mentorstöd av medstudering arvoderas med 140 kronor per timme.

Tolk; Skrivtolk

Studerande med synnedsättning kan behöva skrivtolk. Utbudet av skrivtolkar är begränsat, varför anbud från två olika tolkförmedlingar räcker som underlag vid ansökan om SPS. Viktigt att tänka på är att ansökan om timmar bör specificeras enligt följande;

- *Lektionstid/undervisningstid*; angiven läsår 1, alt termin 1 osv för hela utbildningstiden
- *Grupparbetstid och samordning med andra studerande*; angiven läsår 1, alt termin 1 osv för hela utbildningstiden

- *Övrig social tid*; (aktuellt mestadels på platsbunden utbildning) angiven för termin eller läsår.

Två offerter ska biläggas ansökan om SPS för tolktjänsten skrivtolk. Tänk då på att vissa tolkbyråer har kringkostnader, resekostnader, startuppkostnader, tar betalt för hela timmar och fakturerar även inställda lektioner. Granska ert behov i förhållande till vad som kan tillkomma och välj den offert som sammantaget ger lägsta kostnad.

Det går nu att ansöka om SPS för skrivtolk under hela utbildningsperioden. Var god fyll då i Bilaga 2 enligt uppställning ovan.

Tolk; Teckenspråkstolk

Studering som har en hörselnedsättning eller är döva har rätt att få sin undervisning teckenspråks tolkad, detta gäller även vid digital undervisning. Teckentolk kan även behöva finnas tillgänglig vid tid för grupparbeten. Anbud för upphandling ska göras med minst tre aktörer, kopia på offerterna ska bifogas ansökan om SPS samt information och motivering av vald förmedling. Även offentligt upphandlade teckenspråkstolsavtal gäller.

Viktigt att tänka på är att ansökan om timmar bör specificeras enligt följande;

- *Lektionstid/undervisningstid*; angiven läsår 1, alt termin 1 osv för hela utbildningstiden
- *Grupparbetstid och samordning med andra* studerande angiven, läsår 1, alt termin 1 osv för hela utbildningstiden
- *Övrig social tid* (aktuellt mestadels på platsbunden utbildning) angiven per termin eller läsår.

Tänk på att vissa tolkbyråer har kringkostnader, resekostnader, startuppkostnader, tar betalt för hela timmar och fakturerar även inställda lektioner. Granska ert behov i förhållande till vad som kan tillkomma och välj den offert som sammantaget ger lägsta kostnad.

Viktigt är att ni upphandlar utrymme för utvärdering och kvalitetsbedömning löpande i de fall ni hamnar i situationen att ni behöver byta tolkföretag under utbildningen.

Stödinsatsen teckenspråkstolk kombineras ofta med fördel med insatsen anteckningsstöd.

Det går nu att ansöka om SPS för Teckenspråkstolk under hela utbildningsperioden. Var god fyll då i Bilaga 2 enligt uppställning ovan.

Utökad lärartid

Utökad lärartid ska vara ett komplement till den ordinarie undervisningen. Denna insats beviljas endast i begränsad omfattning, maximalt en timme per vecka. Bedömningen är dock alltid individuell vilket innebär att om det föreligger särskilda skäl kan det finnas anledning att bevilja mer utökad lärartid än en timme per vecka.

Om den studerande halkat långt efter i sina studier på grund av ett ouppmärksammat stödbehov, kan det finnas utrymme att för en kortare period om 1–3 månader bevilja mer stöd än en timme per vecka, en så kallad punktinsats. Detta för att undvika avhopp från utbildningen. Tiden före ansökan ska då inte ha omfattats av SPS stödinsatser och insatsen är endast möjlig att söka för ett tillfälle per utbildning.

Olika kurser kan innebära olika utmaningar för studerande med varaktiga funktionshinder. Under vissa kurser kan en timme utökad lärartid leda till att den studerande kommer upp till en jämförbar situation och under en

annan kurs finns inte samma behov. Därför bör utökad lärartid sökas och redovisas per kurs med specifik motivering till hur insatsen kan kompensera det specifika behovet. Ange i informationsrutan under övrigt vilka kurser och delar av utbildningen som kan motivera extra lärartid i kombination till behovet.

Den här stödinsatsen kan ofta kombineras med andra insatser som kan skapa större kompetens i studieteknik och hur den studerande kan strukturera och planera sina studier. Detta stöd kan i större utsträckning behövas tidigt i utbildningen men behöver trappas av successivt så att den studerande når upp till den självständighet som ryms inom målen för yrkeskompetens vid tillfället för utfärdande av examen. En kombination av insatser leder till att insatsen utökad lärartid successivt kan minska eller kanske omformas till exempelvis mentorsstöd av medstudenter.

Under utbildningsmomenten LIA-kurs och examensarbete utgår generellt inte stödformen utökad lärartid, detta med anledning av det krav som finns på självständighet för att den studerande ska få avsluta sin utbildning med en yrkeshögskoleexamen eller en kvalificerad yrkeshögskoleexamen (2 kap. 13–14 §§ förordning (2009:130) om yrkeshögskolan, YHF). De kunskapsbärande inslagen i en LIA-kurs ska ges av handledaren på arbetsplatsen för att skapa kompetens och kunskaper kring yrkesrollen. När den studerande har avslutat sin utbildning ska hen vara yrkesklar.

Det är utbildningsanordnaren som ansvarar för att säkerställa att en sådan självständighet har uppnåtts i förhållande till ledningsgruppen och arbetslivet.

Det är av stort värde om ni vid marknadsföring och information av utbildningen tydligt anger hur arbetslivets förutsättningar ser ut efter avslutad examen och vad LIA-kurserna kan komma förväntas kräva av den studerande. Att få en tydlig målbild av sitt kommande yrke, ibland t.o.m. på detaljnivå, kan underlätta mycket inför en ansökan och valet av ett framtida yrke.

Ersättning för utökad lärartid utgår för faktiska kostnader motsvarande den lön som är avtalad, (månadslön/165= timlön) maximalt betalas 1 350 kronor per timme ut. De faktiska kostnaderna ska kunna styrkas med till exempel konsultfakturor vid begäran.